

POLAK WE FRANCJI

Le Numéro : 50 centimes.

Numer : 50 cts.

" LE POLONAIS EN FRANCE " — Journal hebdomadaire

Przed płacone Francji :

Cena numeru.... 50 cts

Miesięcznie..... 2 fr.50 cts

Po za Francją w Europie :

Rocznie..... 48 fr.

W Ameryce :

Rocznie..... 3 dol.

Pismo poświęcone
sprawom religijnym, społecznym i ojczystym

Wychodzi w każdą niedzielę

ORGAN ZWIĄZKU TOWARZYSTW KATOLICKICH

Adres Redakcji i
Administracji

263 bis, rue Saint-Honoré
PARIS (1er arr.)

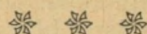
Nr. czeku 97067

Telefon : Richelieu 90-40

PARYŻ

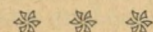
NIEDZIELA 23 WRZEŚNIA 1928

Rok. V — N° 39

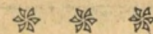
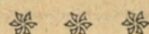
Jedna z licznych rodzin polskich na wychodźstwie w kolonii polskiej w Dourges. Rodzina p. Urbaniaka gorliwie oddaje się pracy społecznej i organizacyjnej na wychodźstwie.

Głowa tej licznej rodziny jest od 4 lat prezesem Komitetu miejscowych Tow. a w roku bieżącym także prezesem Tow. Św. Barbary. Naj-

starszy syn jest sekretarzem Koła Śpiewu, a córka w Tow. Polek im. «Dąbrówka», inni synowie należą do «Sokoła», Koła Śpiewu, Koła Amatorów Sceny, Zw. R. P. i t. p.

Dwie najmłodsze córki przystępowały w tym roku do Pierwszej Komunii świętej. Oby jak najwięcej było takich rodzin!

OTWARCIE LINJI OKRĘTOWEJ Gdynia Rio de Janeiro Buenos-Ayres

Kilka dni temu odbyło się w porcie polskim, Gdyni uroczyste otwarcie pierwszej linii okrętowej bezpośredniej między Gdynią a portami południowej Ameryki. Linja ta została przeprowadzona przez francuskie towarzystwo Compagnie des Chargeurs Reunis w porozumieniu się z rządem polskim. Towarzystwo des Chargeurs Reunis daje do dyspozycji komunikacyjnej emigrantów i towarów polskich na linii Gdynia — Rio de Janeiro — Montevideo — Santos — Buenos Ayres dwa okręty «Krakus» i «Światowid» każdy o pojemności 13.000 ton.

Rząd polski ze swej strony zobowiązuje się dostarczyć na każdy odjazd z Gdyni 500 podróżnych.

Obok flagi fdancuskiej ma być umieszczona flaga polska.

Również na tych okrętach ma być zapewniona obsługa polska.

Układ przewiduje, że za lat 3 może powstać osobne towarzystwo polsko-francuskie, które przejmie na siebie linję okrętową obecnie się otwierającą.

Zaprowadzenie linii okrętowej za pieniądze obce

Na niedzielę XVII. po Świątkach

Ewangelia Mat. XXII. 35 — 46

W on czas przyszli do Jezusa Faryzeusowie, i zapytał go jeden z nich zakonny Doktor, kusząc go: Nauczycielu, które jest wielkie przykazanie w Zakonie? Rzekł mu Jezus: Będiesz miłował Pana Boga twego ze wszystkiego serca twego, i ze wszystkiej duszy twojej, i ze wszystkiej myśli twojej. Toć jest największe i pierwsze przykazanie. A wtóre podobne jest temu: Będiesz miłował bliźniego twego, jako samego siebie. Na tem dwojgu przykazaniu wszystek Zakon zawisł i Prorocy. A gdy się Faryzeusowie zebrali, spytał ich Jezus, mówiąc: Co się wam zda o Chrystusie? czyj jest Syn? Rzekli mu Dawidów. Rzekł im: Jakoż tedy Dawid w duchu zowie go Panem, mówiąc: Rzekł Pan Panu memu, siądź po prawicy mojej, aż położę nieprzjaciół twoje podnóżkiem nóg twoich? Jeśli tedy Dawid zowie go Panem, jakoż jest Synem jego? A żaden nie mógł mu odpowiedzieć słowa, ani śmiał żaden od onego dnia więcej go pytać.

Dzisiejsza Ewangelja św. mówi nam o miłości Boga i bliźniego. Jak dużo zawdzięczamy Bogu! Nasz byt, nasze zdrowie, tyle dobrodziejstw, wszystko to zawdzięczamy miłości Bożej ku nam. O jednym jednak zapominamy, i rzadko sobie przypominamy, mianowicie o tem, że mamy przy boku towarzysza, od samego Boga posłanego — Anioła Stróża. Każdy go ma, więc i ty go masz — czyś biedny, czyś bogaty, czyś młody, czyś stary, czyś takiego stanu, czy innego. Od Boga przyszedł ku twej obronie i ku twej opiece — i nie opuści cię, dopóki go Bóg nie odwoła, to jest aż do śmierci twojej.

Obchodzimy święto świętych Aniołów Stróżów. Zastanów się więc, jaki jest stosunek twój do twego Anioła Stróża. Czy wątpisz a może nawet nie wierzysz w jego istnienie? Czy dlatego, że jeszcze go nie widziałeś; dlatego że jego słów jeszcze nie słyszałeś; dlatego, że może jeszcze z nim nie rozmawiałeś? Jeżeli dlatego wątpisz lub nie wierzysz, i na to czekasz, żeby go widzieć, słyszeć lub z nim rozmawiać, to daremnie się tego spodziewasz, bo Anioł Stróż nie z tego świata, on jest ze świata innego. To nie człowiek, ale duch. I tak jak dla ryby jest niemożliwą rzeczą, żeby była poza wodą, lub rozmawiała z człowiekiem, tak i dla ciebie jest obecnie, dopóki jesteś w ciele, niemożliwem dostać się w sferę tego innego świata i rozmawiać z Aniołami. Uwierz słowom Boga i nie będziesz już wątpił. «Aniołom swoim rozkazał Bóg, żeby cię strzegli na wszystkich drogach twoich», mówi Pismo św.

Ileż ty rzeczy nie widziałeś, mimo to wierzysz ludziom, którzy mówią, że to istnieje, ile ty rzeczy nie słyszałeś, a jednak są mimo twej nieświadomości. Wierzysz ludziom, więc wierz i Bogu, bo czyż nie godzi się więcej wierzyć Bogu, który jest Prawdą przedwieczną, i dlatego kłamać nie może. Jeżeli będziesz wierzył, a nie ciągle powątpiewał, to z pewnością P. Bóg wynagrodzi

twoją wiarę i doświadczysz wyraźnej opieki Anioła Stróża. Kiedy jesteś w niebezpieczeństwie czy to ciała, czy przedewszystkiem duszy, to on cię ostrzega, woła prosi, i tylko chciej go usłuchać. Nie udawaj wtedy, że go nie słyszysz lub że to być może złudzeniem. To nie złudzenie, ale głos Anioła Stróża. Ile razy także przypomina ci, żebyś jakiś miłosierny uczynek wykonał, kiedy np. spotkasz na ulicy biednego; przechodząc zaś koło kościoła, szepce ci do ucha, żebyś choć na chwilę wstąpił i pokłonił się P. Jezusowi. Nie bądź wtedy twardego serca, ale daj się prowadzić tak dobremu przewodnikowi. Gdy zaś jesteś w złym towarzystwie, czyś nie słyszał błagalnego wołania Anioła Stróża? Czuleś, że ci coś nie daje pokoju, dziwiłeś się temu może, chciałeś to odpędzić ale nie mogłeś. Czy nie wiesz, że to był głos twego Anioła Stróża? Nie chciałeś go znać? A mimo to, on cię nie opuścił. Smucił się, jeżeliś ty jego przestróg nie usłuchał, a cieszył się, gdy byłeś mu posłuszny. Dlatego należy mu się cześć i miłość z twojej strony. Cześć jako posłańcowi od Boga i stałemu przewodnikowi twemu, żebyś nie zbłądził i nie zboczył z dobrej drogi. Bliskość Anioła Stróża ma być jakby bodźcem dla ciebie, że masz być dobrym, bo przy tobie stoi duch, zjednoczony z Bogiem, napełniony jego łaskami, czysty, wzniosły i świetlisty.

O, jaką miłością powinienes go kochać i jak często o nim pamiętać!

On ciebie kocha, a dowody tej miłości daje ci na każdym kroku. Dlatego musisz mu się odwzajemnić, dziękując mu za troskliwą opiekę, prosząc go także, żeby dalej cię prowadził do Boga.

Wielkie to zaiste szczęście dla nas, i jak powinniśmy Bogu za to dziękować, że z miłości ku nam posyła swych Aniołów, żeby nas strzegli. Okażmy się godni tego dobrodziejstwa i korzystajmy z niego, żeby przy jego pomocy osiągnąć szczęśliwość wieczną.

dla użytku Polaków z prawem przejęcia jej później ma ogromne znaczenie dla Polski. Silna emigracja polska do Ameryki Południowej nie miała zabezpieczonego odpowiedniego przejazdu. Bardzo często rodacy nasi padali ofiarą wyzysku rozmaitych Towarzystw okrętowych, obiecujących nie wiem jakie konforty na swoich okrętach, a w rzeczywistości obchodzono się z nimi w drodze jak ze zwierzętami. Rząd polski nie był w możności usunąć tych nadużyć. Obecnie układ usuwa nadużycia, a zapewnia naszym emigrantom należyte wygody.

Również i pod względem ekonomicznym otwierająca się linja okrętowa przedstawia wielkie korzyści dla Polski. Dotychczas polska była zdana na łaskę pośredników, czy w towarach importowanych czy exportowanych między Polską a Ameryką Południową. Obecna linja otworzy wygodną, bezpośrednią drogę dla handlu polskiego.

Z tych to względów otwarcie w Gdyni pierwszej linii zgromadziło szereg osobistości tak ze strony rządu

polskiego jak i Tow. des Chargeurs Reunis a mianowicie: p. Doleżał podsekretarz stanu, p. Simon, wiceminister, p. Babiński, reprezentant ministerstwa Spraw Zagranicznych, p. Gawroński, dyrektor Urzędu Emigracyjnego; ze strony francuskiej ambasador francuski p. Laroche z małżonką, generał Denain, szef wojskowej Misji francuskiej i wielu innych.

Po Mszy św. odprawionej przez J. E. Ks. Biskupa Okoniewskiego przyjmował gości p. Favre, administrator i p. Vidal, sekretarz gen. Tow. des Chargeurs Reunis.

Nazajutrz po uroczystości 9 września opuścił Gdynię «Krakus» uwożąc z sobą 620 emigrantów polskich ku dalekim krajom Ameryki Południowej.

Obecnie więc ktokolwiek z Polski wyjeżdża do Brazylii czy też z Francji, może jechać tymi okrętami, które zapewniają stałą komunikację dla emigrantów polskich. Wobec wielkiego rozwoju emigracji polskiej w Brazylii ma taka linja ogromne znaczenie.

Przegląd spraw wychodźczych

SPRAWY DUSZPASTERSKIE

W depart. Aisne.

Ks. Mysza odwiedzi:
22-23.IX. Vailly — a przyjdą Polacy ze Sancy, Jouy, Aizy, Conde
23.IX. Courcelles o godz. 10.30.
25-26.IX. Montemafroy.
27-28.IX. Villers en Prayers a przyjdą Polacy z Bourg et Comin, Oeuilly, Barbonval, Revillon.
28-29.IX. Mont N.-D. — a przyjdą Polacy z Quincy s. le Mont, Jouaignes, Tatinieres.
29-30.IX. Ambrief.
30.IX. Soissons — suma — zebranie stow. Dzieciństwa Pana Jezusa.

X. Rogaczewski

1-27 września nie będę w domu
29. września sobota 4-6 w szpitalu w Mont Saint-Martin
30. września niedziela 6-8 spowiedź w Mont Saint Martin
8. msza św., Kazanie w Mont Saint Martin
9. 30.11. spowiedź w Villerupt
1. msza św. Kazanie w Villerupt
3. nieszpory „ „
6. „ w Saulnes.

X. Unsztlicht.

odwiedzi:

22-23 września Marcilly
29-30 września Rouvres
6-8 października Eve (Oise)
13-15 października Oignes (Oise)
20-22 października Ocquerre
27-29 października Fosse-Martin (Oise).

WIELKI ZJAZD KATOLICKI

ODBĘDZIE SIĘ 28 PAŹDZIERNIKA B. R. W

MERLEBACH

(MOSELLE)

POLSKA SZKOŁA PRAKTYCZNA GOSPODARSTWA DOMOWEGO

pod kierownictwem SS. Sercanek w St. Ludan.

Rodacy!

Kształćcie wasze córki na wzorowe gospodynie domowe!

Zakład St. Ludan znajduje się w jednej z najpiękniejszych okolic w Alzacji. Szkoła i pensjonat, mieszcząc się w wielkim budynku, odpowiadają wszelkim nowoczesnym wymogom i posiadają warunki, zapewniające korzystny i przyjemny pobyt.

Nauka. Nauka jest teoretyczna i praktyczna. Lekcje teoretyczne mają na celu pogłębienie i rozwinięcie wiadomości nabytych w szkole powszechnej. Szkoła jest jednak przede wszystkim praktyczna. Nauka gospodarstwa domowego ma w szczególności przygotować wzorowe gospodynie domowe. Nauki udzielają SS. Sercanek i ks. Kapelan Zakładu.

A. Program przedmiotów z zakresu:

1) Nauka religii, 2) nauki języka polskiego i korespondencji, 3) nauki historii kraju ojczystego i geografii, ogólne wiadomości o świecie, 4) nauki języka francuskiego, 5) Rachunki, 6) Ogólne zasady higieny i dobrego wychowania (wykształcenie charakteru).

B. Program przedmiotów z zakresu nauki gospodarstwa domowego.

1) Prowadzenie kuchni w praktyce i teorii (kuchnerstwo, wypiekanie ciast, konserwowanie owoców itd. 2) Krój i szycie (bielizna i krawieczyzna). Roboty kobiece, haft itd. 3) Pranie i prasowanie (koronki, jedwab itd.). 4) Ogólne zasady prowadzenia i utrzymania porządku w gospodarstwie. Na życzenie udziela się też lekcji muzyki (fortepian) za opłatą 8 fr. za godzinę.

Świadczenia. Kurs nauki jest w zasadzie roczny i trwa 12 miesięcy. Szkoła przewiduje jednak wyjątki i urzęda też kursa półroczne (6 miesięcy). Po przebyciu kursu co najmniej półrocznego Szkoła wydaje świadectwo w języku polskim i francuskim z uwzględnieniem postępu uczennicy w każdym przedmiocie, potwierdzone przez Konsulat R. P. w Strasburgu.

Przyjęcie. Do Zakładu może być przyjęta uczennica zdrowa fi-

Ilu Polaków wyemigrowało z Polski do Francji w ub. miesiącu ?

Zapotrzebowanie na robotników we Francji w miesiącu wrześniu wynosi: ogółem 368 robotników do kopalni rury żelaznej (w tem 30 górników zawodowych z rodzinami, reszta samotni), 800 robotników samotnych do przemysłu, 285 robotników rolnych (w tem robotników rolnych 240, parobków do koni -5, woźnicy 10 i szwajcarów 20-tu), 310 kobiet (w tem służących 220, dożarek 10 i robotnic rolnych 80) oraz ponadto 15 małżeństw bezdzietnych.

JAKIE DOKUMENTY POTRZEBNE SĄ EMIGRANTOM

Wyjeżdżającym z Polski do Francji ?

Emigranci udający się z Polski do Francji winni posiadać następujące dokumenty osobiste, w celu uzyskania paszportów na wyjazd.

1) Dowód osobisty krajowy lub (z zastrzeżeniem wyjątku wymienionego niżej w uwadze) stary paszport zagraniczny lub w braku tychże jakikolwiek inny dokument stwierdzający tożsamość i przynależność państwową, jak:

a) w b. zab. rosyjskim: Wyciąg z ksiąg ludności z uwierzytelnioną fotografią.

b) w b. zab. austriackim: Świadczenie tożsamości (identyczności) i świadectwo przynależności gminnej.

c) w b. zab. niemieckim: Tymczasowy dowód osobisty (t. zw. legitymacja) z fotografią i stwierdzeniem przynależności państwowej.

UWAGA: Paszporty zagraniczne wystawione przez placówki konsularne R. P. zagranicą i zaopatrzone uwagą: «Ważny tylko na wyjazd do Polski», lub «Nie uprawnia do nowego opuszczenia granic Rzeczypospolitej» lub «Przedłużony być może tylko w porozumieniu się z Konsulatem wydającym niniejszy paszport» itp., nie mogą w żadnym wypadku zastąpić dowodu osobistego.

2. Książka wojskowa dla mężczyzn w wieku od lat 23 do 40.

3. Zezwolenie władz wojskowych na wyjazd zagranicę dla wszystkich mężczyzn w wieku przed i poborowym, t. j. od 18 roku życia do 23 lat, a także dla tych mężczyzn starszych, którzy w książkach wojskowych nie posiadają wyraźnie zaznaczonego przeniesienia do rezerwy.

4. Metryka ślubu i metryki urodzenia dzieci (o ile emigrant jedzie z żoną wzgl. dziećmi).

5. Urzędowo uwierzytelnione pozwolenie rodziców lub opiekunów na wyjazd zagranicę osób niepełnoletnich (dokument taki jest zbędny, gdy dane osoby wyjeżdżają z rodzicami wzgl. z opiekunami).

6. Poświadczenie obywatelstwa ze strony Starostwa, wymagane (oprócz wyżej wymienionych dokumentów) od osób zamieszkających na terenie Województwa Śląskiego.

zycznie, w wieku od lat 14 — 20, posiadająca pozwolenie rodziców. Do szkoły przyjmuje się 1 października lub (jeżeli się miejsca wolne) 1 kwietnia. Zgłaszać się o przyjęcie należy co najmniej na miesiąc przed tym terminem.

Warunki materialne. Opłata za naukę i całkowite utrzymanie (4 razy dziennie) wynosi miesięcznie 170 fr. płatnych zgóry. Opłata za pościel i bieliznę (jeżeli uczennica nie ma swojej) wynosi 10 fr. miesięcznie. Uczennica korzysta z maszyn do szycia i innych przyrządów za opłatą 3 fr. miesięcznie. Pranie: 7 fr. miesięcznie.

Uwaga: W razie choroby lekarza i lekarstwo opłacają rodzice.

Prospekt niezbędnych rzeczy każdej uczennicy.

1 koldra lub koc, 1 poduszka, 4 prześcieradła, 4 poszewki, 4 ręczniki, 4 serwetki, 4 koszule, 4 kaftaniki nocne, 4 pary majtek, 6 chusteczek do nosa, 4 pary pończoch, 2 fartuchy kuchenne, 2 fartuchy białe lub 3 metry płótna na nie, 1½ m. płótna na czepki kuchenne, 2 pary bucików, pantofle, parasol, przybory toaletowe: grzebień, szczoteczka do zębów, szklanka i t. d., szczotki do rzeczy i obuwia, pudełko z przybarami do szycia (igły, nici, nożyczki, centymetr itd.). Sukienki, jakich uczennica używa w domu. Nakrycie do stołu (łyżka, nóż, widelec, łyżeczka).

Komunikacja kolejowa. St. Ludan położony jest przy wielkiej linii kolejowej Strasbourg-Mulhouse-Bale, po której zdąża cały szereg pociągów. W każdym czasie jest połączenie. Ze Strasbourga należy jechać pociągiem osobowym (omnibus) i wysiąść w Limersheim (czwarta stacja za Strasburgiem). Z Limersheim do St. Ludan jest zaledwie kilka minut prostej drogi.

Adres. Podania o przyjęcie i o bliźsze informacje (załączyć znaczek na odpowiedź) wnosić należy wprost do Kierownictwa Szkoły prakt. gosp. dom. SS. Sercanek w St. Ludan p. Hindisheim (Bas-Rhin).

Z Polski

Najlepsza straż pożarna jest w Polsce.

W tych dniach odbyły się zawody straży pożarnych w włoskiem mieście Turynie. Na popisy przybyły drużyny straży z 48 krajów. Z Polski udała się na zjazd drużyna strażacka z miasta Łodzi. Drużyna liczyła 24 osoby z komendantem swym inżynierem Brzozowskim. I ona to zdobyła na zawodach pierwszą nagrodę.

Nasza drużyna zdobyła początkowo pierwsze miejsce równoległe obok drużyn Turynu przy gaszeniu ognia 3-piętrowego budynku.

To 1-sze miejsce zatrzymała nasza drużyna także w rozgrywce decydującej o mistrzostwo świata, pokonawszy rywalizujący z nią Turyn.

Tak samo świetnie zdały egzamin światowej sławy wozy Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej, wykonane we własnych warsztatach.

Strażacy nasi pracowali w Turynie w niezwykle trudnych warunkach.

Pisma włoskie unoszą się nad karnością i inteligencją polskich strażaków. Thumy, które przypatrywały się polskiej akcji ratowniczej, wpadły w istny entuzjazm, widząc szybkość i nadludzką niemal zręczność Polaków.

Co dziwniejsze, że łódzka straż pożarna pracuje u siebie w bardzo ciężkich warunkach. Jak wiadomo, Łódź nie ma ani kanalizacji ani wodociągów. Przy pożarach musi się jeździć po wodę do bardzo nieraz odległych miejscowości. Akcentują to z pewną ironją pisma włoskie, że miasto, które niema wodociągów, ma za to najlepszą straż pożarną na świecie.

Cudowne uzdrowienie dziecka na Jasnej Górze.

Niejaki p. Stanisław Polaciński, zamieszkały w Płocku, Działki II nr. 5, pracownik Stow. Rolniczego, ma córkę 5-letnią Jadzię, która od przyścia na świat była niezwykle ułomną. Stroskany ojciec kierował swe dziecko już od trzeciego dnia życia w tutejszej Kasie Chorych, gdzie doktorzy orzekali za każdym razem, że dziecko jest tknięte paraliżem.

Przez pięć lat nie spostrzeżono żadnej poprawy. Dziecko nie mówiło i nie chodziło.

Strapieni rodzice radzili się doktorów i znajomych, leczyli najróżnorodniejszymi środkami, lecz nie zyskiwali żadnych pomyślnych rezultatów.

Na krótko przed mającym się odbyć wyjazdem pielgrzymki z Płocka do Częstochowy, nieszczęśliwa matka była nawiedzana przez sny, które pobudzały ją do udania się na Jasną Górę, wraz z chorem dzieckiem. Podobne sny miał i mąż. Postanowili tedy, by dziecko z matką udały się na pielgrzymkę.

W dniu 27 sierpnia thumy wiernych wyruszyły z Płocka, a wraz z nimi, ufną w Opatrzność, p. Pilacińska z Jadzią. W czasie drogi wszyscy uczestnicy byli świadkami naocznyymi nieszczęsnej ułomności dziecka, wyrażając swoje współczucie.

Gdy przybyto do Częstochowy i udano się na Jasną Górę, tam w cudownej świątyni złożyła matka oddała się żarliwej modlitwie, klękając przed ołtarzem Serca Jezusowego. W chwilach kiedy odchy-

łała nieco głowę od ołtarza, by spojrzeć na dziecko, to ostatnie dziwnie zwracało jej twarz swemi rączkami.

W chwili nieoczekiwanej, kiedy Pilacińska zatopiła się w głębokiej modlitwie, jak twierdzą naoczni świadkowie — dziecko nagle wykrzyknęło: «mamo!», a nawet, jak twierdzą osoby bliżej stojące: «mamo, daj!».

Ołaczające osoby zaprowadziły matkę i córeczkę do zakrystji, gdzie spisano na miejscu protokół.

Sprawa powyższa ma być zbadana przez władze duchowne konsystorza płockiego, wspólnie z komisją lekarską w celu ustalenia, czy faktycznie ma tu miejsce cud.

Dziecko od przyjazdu z Częstochowy objawia zdolność życiową i stale mówi «mama». Rodzice uszczęśliwieni po tym wypadku, utrzymują, że jest to cud, biorąc pod uwagę dłuższą kurację i niezwykle stan dziecka, stale nie zmienny.

Ze Świata

Rząd czeski przywrócił święta katolickie.

Dawniejsza socjalistyczna większość parlamentu czeskiego przed 3 laty uchwaliła ustawę znoszącą drugie święto Bożego Narodzenia, Wielkiej Nocy, Zielonych Świątek oraz inne święta katolickie. Ustawa ta jednak przez ludność była systematycznie sabotowana, która jak dawniej zniesione święta obchodziła. Doszło do tego, że nawet w urzędach państwowych urzędnicy nie przychodzili do biur.

Rząd czeski nie chcąc się dalej ośmieszać przedłożył teraz parlamentowi nowelę, która ma przywrócić dwudniowe święta w Boże Narodzenie, Wielkanoc, Zielone Świątki, a oprócz tego święto Trzech Króli, Wniebowstąpienia, Bożego Ciała, ŚŚ. Piotra i Pawła, Wniebowzięcie Matki Boskiej, Wszystkich Świętych i Matki Boskiej Gromnicznej.

Aresztowania socjalistów na Litwie.

W rocznicę zeszłorocznego powstania w Taurogach w dniach od 7 do 9 b. m. policja przeprowadziła masowe rewizje i aresztowania u członków socjal-demokracji. Aresztowano przeszło 50 osób, w tej liczbie paru byłych postów socjal-demokratów.

Bezrobotni w kraju sowieckim

Z Charkowa donoszą, że 10 bm. tłum bezrobotnych w liczbie około 3000 osób zgrupował się przed państwowym urzędem pośrednictwa pracy, domagając się pracy. Przeciwnie zgrupowanym wystąpiła milicja G. P. U. przyczem doszło do starcia, w wyniku którego 6 milicjantów i mnóstwo robotników zostało poranionych. Dla zlikwidowania awantur wydelegowano specjalną komisję, która po dłuższych pertraktacjach zdołała ich ułagodzić.

Pożary na Białorusi sowieckiej

Z całej Białorusi sowieckiej donoszą o wzmagającej się klęsce pożarów w wioskach białoruskich. Pożary dotyczą przeważnie członków partji komunistycznej. Tak np. w okręgu mohylewskim zanotowano w przeciągu 10 miesięcy 818 pożarów, z tego około 40 procent wskutek podpalenia.

Życiorysy Wielkich Polaków

TADEUSZ KOŚCIUSZKO

naczelnik powstania polskiego r. 1794.

(ciąg dalszy)

W r. 1792 odbył kampanję pod naczelnem dowództwem księcia Józefa Poniatowskiego. W czasie powstania wywołanego po drugim rozbiórce Polski, został Kościuszko obrany naczelnym wodzem sił zbrojnych polskich i sam ogłosił wybuch powstania roku 1794 w Krakowie. I wtedy to w Polsce poraz pierwszy ogromne zastępy chłopów polskich zgłosiły się pod sztandar ukochanego naczelnika Tadeusza Kościuszki, który z owych drużyn chłopskich potworzył dzielne oddziały kosynierów. Mając w swych szeregach mnóstwo szlachty i chłopów, stoczył Kościuszko wielką bitwę z wojskiem moskiewskiem pod Racławicami, w której to bitwie zdobyli kosynierzy bardzo wiele armat i wzięli dużo Moskali do niewoli. Stoczywszy jeszcze kilka bitew z przeważającymi siłami wojsk rosyjskich, a głównie pod Szczekocinami i Maciejowicami, został Kościuszko jako ranny wzięty do niewoli. Powstanie

niebawem się zakończyło, a Kościuszko uwolniony w r. 1796 przez cara z niewoli moskiewskiej, wyjechał do Szwajcarii i osiadłszy z mieście Solurze, dokonał tamże pełnego zasług żywota. Wdzięczni ziomkowie przewieźli zwłoki jego do Polski i pochowali na Wawel, a pod Krakowem usypano na cześć ukochanego naczelnika wielką mogiłę, zwaną «Kopiec Kościuszki».

KSIAŻĘ ADAM KAZIMIERZ CZARTORYSKI

general ziem podolskich.

Książę Adam Kazimierz Czartoryski, urodził się r. 1734 w Gdańsku. Nauki pobierał w domu rodzicielskim pod kierunkiem uczonego de Menetta; zwiedził potem całą prawie Europię i w podróży tej nagromadził znaczny zapas naukowych wiadomości. Wróciwszy do kraju był posłem na sejmach od r. 1756 do 1761. W roku 1758 został generałem ziem podolskich. Najczynniejsze życie jego polityczne zaczyna się właściwie od roku 1764, gdy na sejmie tak zwanym «konwólkacyjnym», otrzymał la-

KALENDARZYK « POLAKA WE FRANCJI » NA ROK 1929

Jest już w druku. Zawiera kalendarzyk na wszystkie miesiące, nadto adresy władz państwowych w Polsce, wszystkich konsulatów polskich we Francji, spis wszystkich księży polskich należących do Misji Polskiej we Francji, nową taryfę pocztową we Francji, konsulaty zagraniczne w Warszawie, spis diecezji w Polsce i nazwiska wszystkich biskupów polskich, listę najważniejszych związków polskich we Francji i t. d. Każdy widzi ile pożytecznych wskazówek zawiera ten mały kalendarzyk.. Stron 64. Cena 2 franki. Na przesyłkę 50 centimów.

Zamawiający kalendarzyk przysyła pieniądze zgóry. Przy zamówieniu należy adresować:

**Polak we Francji,
263 bis, rue St. Honoré, Paris I.**

TEATR POLSKI W PARYŻU

Gościnny występ pp. Małkowskich znakomitych artystów
Teatru Polskiego w Warszawie.

W sobotę, dnia 29-go września rb. w sali teatralnej «Societes Savantes» 8 rue Danton (metro St. Michel lub Odeon) przedstawienie Polskie, zorganizowane przez T-wo Miłośników Sceny Polskiej w Paryżu. W programie: «Zaręczyny» wesóły dyalog sceniczny St. Kotwicz w wykonaniu pp. Małkowskich. — «Stryk przyjechał» arcywesoła komedia w 1 akcie Wł. hr. Koziembrodzkiego. — Część koncertowa z łaskawym współudziałem p. H. Małkowskiego (fraszki), p. A. Małkowskiej (bajki), p. J. Turkowiczówny, słynnej artystki i reżysera Teatrów Warszawskich (poezje) i p. Kaźm. Oberfelda, słynnego kompozytora polskiego.

Początek przedstawienia o godz. 8.30 wiecz. Ceny miejsc od 5 fr. do 20 fr. Bilety są już do nabycia w księgarni Gebethner - Wolff, 123, Bd. St. Germain.

Cała kolonia polska z Paryża i okolicy niewątpliwie skorzysta z rzadkiej okazji i wypelni salę teatralną po brzegi.

Nasze odpowiedzi

Antos Antoni: W sprawie wyjazdu do Kanady proszę napisać do Konsulatu Generalnego w Paryżu, 19, rue Alphonse de Neuville, Paris. W sprawie pracy: do Office Central de la Main d'Oeuvre Agricole, 8, rue d'Athènes, Paris.

Szygyra Eudokja: W sprawie wymiany franków na dolary — proszę się zwrócić do Banku Spółek Zarobkowych w Paryżu. Ogłoszenie w Polaku.

skę marszałkowską i zabrał się do zaprowadzenia reformy w rządzie Rzeczypospolitej. Po pierwszym podziale Polski nie brał w sejmach udziału. Natomiast oddał się wychowaniu młodzieży w założonym przez siebie korpusie kadetów. Był on tej szkoły wojskowej kierownikiem i nauczycielem i dla młodzieży prawdziwym opiekunem. Postępowaniem sowjem i zacnością charakteru dziwnie odznaczał się w epoce powszechnego niemal zepsucia. O nic nie starał się dla siebie, a co miał, to szczerem sercem oddawał dla dobra kraju. Wybrany w r. 1775 do komisji edukacyjnej, pracował nad podniesieniem oświaty i przeprowadził na tem polu gruntowne reformy, popierając ówczesny prąd oświatowy z zapałem. W r. 1782 wyjechał do Galicji, gdzie został przez cesarza Józefa II mianowany w r. 1788 feldmarszałkiem. Obowiązki wojskowe nie krępowały bynajmniej jego stosunków w kraju rodzinnym i osobistych zacnych skłonności. Wybrany posłem na sejm czteroletni, stanął na czele stronnictwa postępowego. Po drugim rozbiore Polski zerwał zupełnie stosunki z dworem polskim Księstwa Warszawskiego i usunawszy się do swoich dóbr zamieszkał w Puławach, gdzie gromadził skarby narodowej literatury i historii. W r. 1812 jako poseł warszawski, został obrany marszałkiem sejmowym, lecz nie chcąc być narzędziem w rękach Napoleona, z którego zamiarami się nie zgadzał, opuścił Królestwo polskie i osiadł w Galicji, w Sieniawie. Tu wraz z żoną swoją Izabellą, która była pisarką ludową, opiekował się ludem wiejskim. Dzielny ten mąż swego wieku był zarazem zdolnym pisarzem i w dorobku życia swego pozostawił wiele znakomitych prac literackich. Umarł w Sieniawie w r. 1823.

Rozwiązanie zagadki

z Nr. 37

Otrzymaliśmy setki listów w odpowiedzi na naszą zagadkę.

Dobrze rozwiązali: Białas Józef, Ragon Jan, Janek Szynglewski. Kwiatkowska Marja, Sakowicz Władysław, Skowronek Bazyli, Masłowski Antoni, Kaprucka Janina, Gocha Franciszek, Wodziwodzka Leonja i wielu innych.

Przy losowaniu nagrodę otrzymali: Szalowski Zenob, Stankiewicz Michał, Józef Owsiak, Marylka W., Kwiatkowska M., Janek Szynglewski.

KALENDARZ

Wrzesień dni 30

- 23 N. 17 po Z. Św. Tekli pn. m.
- 24 P. NMP. Okupu.
- 25 W. Bł. Władysława z Gielniowa.
- 26 S. Cyprjana i Justyny mm.
- 27 Cz. Kosmy i Damjana mm.
- 28 P. Wacława kr.
- 29. S. Michała arch.

HUGO KOLŁATAJ

pisarz i mąż stanu.

Hugo Kolłataj, urodził się r. 1750 w Niecisławicach w dawnym województwie Sandomierskiem. Do szkół uczęszczał w Pińczowie, następnie studiował w Akademii krakowskiej. W r. 1770 wstąpił do stanu duchownego, niebawem wyjechał do Rzymu i tu w Akademii studjując, otrzymał stopień doktora teologii i prawa kościelnego. Był wówczas również członkiem stowarzyszenia naukwy zwolonych. Oprócz studjów nad naukami wego spowolania, oddawał się równie gorliwie historii, literaturze, malarstwu i budownictwu. Będąc młodzieńcem zdolnym i bardzo ambitnym, postanowił przebojem torować sobie drogę do najwyższych w kraju godności. W r. 1774 otrzymał kanonje krakowską. Przyjechawszy do kraju szukał sposobności do odznaczenia się w zawodzie nauczycielskim i wysłany w roku 1777 przez komisje edukacyjną, jako wizytator do Krakowa, przeprowadził między innemi gruntowną reformę krakowskiego uniwersytetu. W tym kierunku zwalczać musiał uprzedzenia i niedawny za wygraną, doprowadził reformę do skutku; w dowód uznania za to, wybrała go akademia r. 1782 na lat trzy rektorem. Ze stanowiska reformatora szkół przeszedł Kolłataj do zawodu politycznego przenosząc się do Warszawy, głównego siedliska działalności politycznej. W r. 1786 został referendarzem litewskim, a na sejmie 4 letnim rozwinął działalność niezmiernie ruchliwą.

(c. d. n.)

POSZUKIWANIA

Osoby, którym znane jest obecne miejsce pobytu spadkobierców po ś. p. Leonie Czerskim zmarłym wskutek wypadku przy pracy dnia 12 marca 1926 w Fresnes-Marancourt zechcą wskazać ich adres Konsulatowi Generalnemu R. P. w Paryżu, 19, rue Alphonse de Neuville.

Komu znany jest adres p. Stanisława Panty, p. Antoniego Dynkowskiego, p. Jana Ciemniejewskiego urodz. 1.V. 1886 w Poznaniu, zechce takowy łaskawie podać Konsulatowi R. P. w Strasburgu.

Zgubiono paszport zagraniczny wydany przez Kom. Rządu m. Warszawy w maju 1926 r. Uczciwego znalazcę upraszam o zwrot za wynagrodzeniem, Witenberg Aleksander 3, rue Lepic, Paris 18.

ZAPŁACILI ZA PRENUMERATĘ

Bieda Ignacy za sierpień 39 fr.; Kałuża Rozalja do 1.2.29; Kapucka Janina do 1.2.29; Podlipski do 1.5.27; Flig Józef. Mandat się rozminął z pieniędzmi. Prenumeratę ma pan opłaconą do 1.1.29. Kotwica Grzegorz do 1.10.28; Mroźówna Etefanja do 1.12.28. Opłacili do 1.1.29: Juras Helena; Krzykawska Wiktorja; Tataryn Wasyl; Szewczyk Szczepan; Sułochowska Marja; Konieczny Stanisław, Ragan Jan, Kneblewski Kazimierz, Kudyba Aniela; Kubów Catherine; Koza Władysław; Kofyk Iwan, Korpyś Jan; Korbus Waclaw; Abramowicz Alphonse; Augustyn Jan; Bojanowski Leonard; Błachut Tomasz; Cisz Jan; Czubowski Fr.; Goszczyńska; Huszczanowski Wal.; Hartmann Michel; Jaropad Marjanna; Jaruszewicz Marcin; Jastrzębski Andrzej; Dostkocz Marja, Dunkowski Józef; Bliżewska Stanisł.; Kalupa Marja; Kozak A.; Vitasse Agata; Ks. Łuczak Józef; Reczulski Jan; Zaleśny Jean.

KLINIKA POLSKA

Spodziewamy się twierdzą ci, którzy mają wiarę, gdyż wiara daje nadzieję a w nadziei itkwi największa moc.

Zwracajcie się do nas ze wszystkimi chorobami, a wyleczymy was.

ALE NIE ZWLEKAJCIE!

bo wiedzieć musicie, że miliony szkodliwych bakterji gnieździ się nawet w zdrowym naszym organizmie a przy najmniejszej chorobie one się mnożą i grożą naszemu zdrowiu.

W naszej KLINICE są lekarze specjaliści dla wszystkich chorób, jako to:

kobiece, wewnętrzne, dziecięce, skórne, weneryczne, oczne, uszne, gardłowe nosowe.

Są specjalne pokoje dla operowanych w naszej Klinice. Operacji dokonują profesorowie paryskich i polskich Uniwersytetów.

Klinika posiada GABINET DENTYSTYCZNY zaopatrzony w najnowsze urządzenia techniczne: leczy się chore zęby, wstawia się plombę, nowe zęby złote i białe, koronki i mostki.

Dla robotników znaczne ustępstwo i dogodny warunki.

KLINIKA znajduje się:

62, rue de la Rochefoucauld (róg rue Pigalle)

Métro: PIGALLE

Przyjęcia codziennie od godz. 10-12 i od 2-9 wieczór.

W niedziele i święta od 10-12 i od 2-4 ppł.

Lekarz-Polak

Dr. Franciszek Brabander

b. ekstern. szpitali m. Paryża przyjmuje rano od 11 do 12 i po poł. od 3 do 6 w niedziele od 10 tej rano CHOROBY WEWNĘTRZNE, SKÓRNE I DROG MOCZOWYCH

Ceny Specjalne dla Robotników

21, Boulevard Port-Royal 1 piętro na lewo (Métro Vavin)

Uwaga: 21, nie 21 bis. Tél. Gobelins, 51-07.

Lekarz specjalista

96, rue de Rivoli, 96. PARIS —

Métro: Chatelet

Najsilniejsze środki przeciw chorobom wenerycznym mężczyznom i kobiet. Leczy prędko choroby krwi i skóry, syfilis, rzeżączkę. Prędkie leczenie żylaków i wrzodów. Własne laboratorium. Bardzo szybko leczy rozdzienie żył. — Mówi po niemiecku.

Przyjmuje chorych codziennie od 9 do 12 i od 2 do 8, w niedziele od 9 do 12 w pół.

ADWOKAT PRZYSIĘGŁY

przy Petersb. sądzie apel.

Jerzy LEWIŃSKI

5, rue Boudreau (przy Opéra) Paris (9e)

Métro: Opéra Tel. Central 94-37 — 94-66

przyjmuje od 10 do 12 i od 2 do 6 w niedziele od 10-12.

Sprawy karne, cywilne, handlowe i administracyjne. Obrona we wszystkich sądach p. adw. francusk. Pełnomocnictwa. Rozwody. Sprawy ślubne. Tłumaczenia Korespondencji w Polsce. Akta rejestralne. Spadki. Naturalizacja. Porady listowne i osobiste.

DOSTARCZAM DO FRANCJI TANIE CZESKIE PIERZE

BENEDIKT SACHSEL

Lobzy Nr. 346 u Pilzen

CZECHY

(République Tchécoslovaque)

kilogram białego dartego 30 fr., lepszego 40 i 50 fr.; miękiego jak kwap 65 i 75 fr.; najlepszego 90 fr. — Ceny we frankach francuskich Wysła bezpłatnie i bez cła za liczką pocztową. Opakowanie się nie wlicza. Wymieniam i odbieram napowrót. — Próbką darmo. — Paczki z Czech do Francji są około 14 dni w drodze.

Najstarszy polski sklep

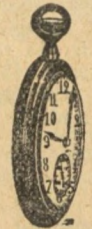
złożony w roku 1909

Bizuterji Zegarków i

Instrumentów

Muzycznych

ARMAND

Pod Zarządem
Marii
Wdzyńskie)

POLECA RODAKOM:

Zegarek doskonały chodzący z 5-letnią gwarancją stałowy lub nikłowy.....	55 fr.
Zegarek, czarny lub nikłowy, 15 rubinów ..	75 fr.
Zegarek nakręcany co 8 dni, czarny lub nikłowy.....	95 fr.
Zegarek firmy Lip czarny lub nikłowy, mechanizmem aners 15 rubinów	145 fr.
Zegarek, srebrny, mechanizm zbardzo staranny	125 fr.
Zegarek, damski, czarny lub nikłowy.....	75 fr.
Zegarek, damski, srebrny, bardzo ładny.....	95 fr.
Zegarek, srebrny, płaski, bardzo elegancki mechanizm aners, 15 rubinów	165 fr.
633 Budziki	48 — 38 — 30 fr.
235 Harmonje w najlepszym gatunku, 10 tonów, 4 basy — 31 tonów, 12 basów 425 fr. 21 tonów, 8 basów	150 fr.
248 Harmonijki ustne, Koncertowe, 64 tony. 26 fr. 80 tonów.....	325 fr.
342 Fonografy.....	325 fr. 375 fr. 435 fr.
457 Skrzypce w dobrym gatunku, w pudle 200 fr. 235 fr. 265 fr.	
304 Przyrząd do ostrzenia brzytwy w futerałach.....	6 fr. 10 fr.
317 Brzytwy w doskonałym gatunku.....	20 fr. 24 fr. 30 fr.
412 Grzeblenie z prawdziwego rogu, mocne..	7 fr. 9 fr. 12 fr.
447 Szczotki do włosów.....	10 fr. 12 fr. 14 fr.
502 Lusterka w nikłowych ramkach.....	18 fr.
201 Mydło do golenia w metalowym futerałach.....	4 fr.
907 Scyzoryk 2 ostrza i korkociąg, cały stalowy..	8 fr. 12 fr.
612 Maszynka do strzyżenia włosów	49 fr. 55 fr.
Pędzle do golenia w doskonałym gatunku 6 fr. 9 fr. 12 fr.	
Bindy do włosów.....	4 fr. 6 fr.

Dla każdego zegarka dołączony jest dla czytelników POLAKA WE FRANCJI ładny łańcuszek bezpłatnie. Wysła się po otrzymaniu przekazu pocztowego mandat-poste, który nadesłać należy pod adresem:

Powyższy adres można wyciąć i nakleić na kopertę. — Opakowanie i przesyłka bezpłatnie. — Jeżeli macie trudności z wysyłką, pieniądze to napiszcie do nas nadmienając jaką nam sumę przesiłać chcecie a dostarczymy wam gotowy przekaz pocztowy który wystarczy oddać na pocztę i wpłacić wymienioną kwotę.

Katalogi wysyłamy bezpłatnie

ARMAND

4, rue des Archives
PARIS (4e)

LECZNICA POLSKA W PARYZU

Urządzona według nowoczesnych wymagań nauki
90, rue Faubourg St.-Martin, tuż obok Gare de l'Est
 Métro: Gare de l'Est lub Chateau d'Eau. — Liczne tramwaje i autobusy.

Diatermia, lampa kwarцова, leczenie elektrycznością. Prześwietlanie promieniami Roentgena. **CHOROBY WEWNĘTRZNE, REUMATYZM, HEMOROIDY I ŻYŁAKI. NIEGOJĄCE SIĘ OWRZODZENIA, CHOROBY WENERYCZNE, tryper szankier, syfilis, choroby krwi, niemoc płciowa. — CHOROBY KOBIECE. — Badanie krwi i moczu.**

LECZNICA ODPOWIADA NIEZWŁOCZNIE NA ZAPYTANIE LISTOWNE

Godziny przyjęć: codziennie od 9—8-ej wieczorem za wyjątkiem pory obiadowej (12-2); w niedziele i święta od g. 9—12 i od 2—4 po południu w piątek przyjęć niema.

Jeżeli nie możecie osobiście zgłosić się do lecznicy, napiszcie niezwłocznie a lecznica, posiadająca własną aptekę, wyśle wam natychmiast wszelkie żądane leki oraz artykuły higieniczne. Wszystkie wskazówki po przysłaniu znaczka pocztowego (50 ctm) bezpłatnie.

ADRESOWAĆ: LECZNICA POLSKA 90, rue du Faubourg St.-Martin — PARIS X.

DO CZYTELNIKÓW "POLAKA W FRANCJI"

Zwracamy uwagę naszym czytelnikom, że wysyłamy mandaty na opłacenie prenumeraty do końca roku. Kto dotąd jeszcze nie opłacił, niech się pośpieszy.

LECZNICA POLSKA

18, rue Malher. — PARIS-4^e.

DIATERMIA, DARSONWALIZACJA, LAMPA KWARCOWA (Górskie słonce) Prześwietlanie promieniami ROENTGENA

CHOROBY WEWNĘTRZNE: płuc, serca, narządów trawienia, reumatyzm, hemoroidy, żylaki

CHOROBY WENERYCZNE I DRÓG MOCZOWYCH: tryper, szankier, syfilis, choroby krwi, niemoc płciowa

CHOROBY SKÓRY

CHOROBY KOBIECE I AKUSZERJA

Wszelkie operacje w najdogodniejszych warunkach

Dla bezrobotnych znaczne ulgi

BADANIE KRWI I MOCZU

Przyjęcie codziennie od 9 rano do 8 w. W niedzielę od godz. 9—12.

18, r. Malher, Paris (4e) w bramie 1-op.

Métro: St-Paul. Tel.: Arch. 45-33.

Dr. RYPKO i dawn. Dr. VIALARD

POLSCY DOKTORZY SPECJALIŚCI

17, RUE RÉAUMUR, PARIS

Métro: Réaumur-Sébastopol lub Arts et Métiers lub Temple lub République w pobliżu głównych dworców kolejowych.

Nowe i radykalne sposoby leczenia elektrycznością, serum zastrzykami, choroby weneryczne i dróg moczowych: Syfilis. Tryper r Szankier. Choroby krwi, skórne, niemoc płciowa, choroby nerwów, serca, płucne, żołądka i brzuszne. Bóle i reumatyzmy, Badanie krwi. Mocz, Ropy i t. p.

Codziennie od 9 rano do 9 wiecz, w niedziele od 8 rano do 3 popłd.

Dla robotników i urzędników ceny zniżone.

Mówi się po polsku, francusku, niemiecku.

Polska LECZNICA UNIVERSELLE

5, rue Euryale-Dehaynain, PARIS 19, (na parterze)

Métro: Jaurès. Tramwaje N° 29, 21, 51. Autobus M.

OPERACJE, CHOROBY PŁUC, SERCA, ŻOŁĄDKA, SKÓRNE WENERYCZNE, KOBIECE, USZU, GARDŁA I NOSA, PROMIENIE, LABORATORJUM NAJNOWSZE METODY LECZENIA. NIEDAWNO ZOSTAŁ OTWARTY ODDZIAŁ DENTYSTYCZNY.

Przy klinice

b. Naczelný Lekarz 30 p. Str. Kaniowskich DOKTÓR POLSKI

Przy wypadkach przy pracy leczenia darmo.

Przyjęcia: w dniu powszednie od 10—12 i od 4—7 popołudniu. Prócz tego we wtorki i czwartki do 8 w. W niedzielę od 9 — 12 rano.

DENTYSTA-LEKARZ

E. M. SMULAR

z paryskiego fakłt. medyczn.

Leczenie i usuwanie zębów według najnowszych systemów, bez bólu. Amerykańskie roboty. Złote korony, mostki. Elektryczne sposoby uspokajające bóle i wzmacniające zęby i dziąsła. Dla niezamożnych — wielkie ustępstwa. W wielu wypadkach udzielamy swej zgody na płacenie należności w kilku ratach.

Codziennie od 9 rano do 7 1/2 wiecz. w niedziele do 1 poł.

48, rue de Dunkerque. PARIS

Métro: Gare du Nord, Barbès, Poissonnière. Telefon: Truden, 42-79.

Pierwsza polska szkoła

SAMOCHODOWA

Im. Hallera

35, rue Boissy-d'Anglas w podwórzu dom 9 1-sze piętro. — PARIS-8^e

Telefon Elysées 60-91.

(metr. Nord-Sud: Madeleine i Concorde Autobus AC od dworca Gare du Nord.)

Tylko dyplom naszej szkoły która jednocześnie daje wam prawo do wolnej jazdy po całej Francji a nawet całej Europy i w kraju. może Wam ułatwić do otrzymania dobrej posady.

Nasza szkoła wyucza Was w 14 dn. kursu jazdy i mechaniki wraz z przejściem egzaminu i otrzymaniem dyplomu szofera mechanika.

C cały kurs kosztuje 250 fr.

Podczas kursu dajemy często uczniom prace, a po pracy lekcje.

UWAGA: Uczniom, którzy nie mogą zaraz przyjechać, tym wysyłamy pocztą kurs lekcji teoretycznych. Ci zaś po zaznajomieniu się z tym kursem przyjeżdżają na lekcje praktyczne.

Uczniom po zdaniu egzaminu w naszej szkole na Szofera-Mechanika często dajemy posady we Francji i w Polsce polepszając ich byt.

Znajomość jęz. francuskiego nie obowiązuje. Przyjeżdżnym z prowincji, rekomendujemy mieszkanie, od 20 do 25 fr. na tydzień.

Informacje wysyłamy bezpłatnie.

Zapisy codziennie od 9-ej do 7 1/2 poł. w niedzielę od 9-5 wieczorem.

CHORZY! Laboratoire SYLKA

1, rue de Provence, PARIS

LEKARZ POLSKI (medycyna ogólna, spec. chor. dróg moczowych). Godziny przyjęć: codziennie od 10-12 g. i od 20-22 godz. W niedziele i święta tylko od 10-12 g. Wizyta 15 fr.

LEKARKA POLSKA (medycyna ogólna kobiet i dzieci) przyjmuje we środy i piątki od 20-22 g. w niedzielę i św. od 10-12 g.

(metro: Le Peletier).

Bezpłatne porady listowe dot. różnych chorób; bezpłatne wykonywanie analiz uryny. Ekspedycja lekarstw, przyrządzone pod ścisłą kontrolą polskiego lekarza.

SYFILIS, lekarstwa, 30 fr.; Lek. oczyszczające krew, 12 fr. 50; ZATWARDZENIE, świeczki, 12 fr. 50; Bezsenność nerwy, 12 fr. 50; GRYPA, BRONCHITE, KASZEL, 15 fr.; Syrop wzmacniający (dla dzieci), 18 fr.; ZATWARDZENIE, syrop, 15 fr.; UPŁAWY BIAŁE, świeczki, 20 fr.; PERIODY bolesne, zatrza, 35 fr.; EGZEMA, maść, 12 fr. 50; ANEMIA, osłabienie, 15 fr.; HEMOROIDY, 25 fr.; REUMATYZM, 16 fr. 80; Bóle gardła, 15 fr.; Syrop od kaszlu, 14 fr.; CHOROBY KOBIECE: MENSTR. NIEREGULARNA, 15 fr.; Proszek do przepluk. 16 fr.

POLSKIE BIURO PODRÓŻY « POLEXPRESS »

Jeneralna Reprezentacja Polskiego Biura Podróży «ORBIS»
koncesjonowanego przez Polskie Koleje Państwowe

22, Boulevard des Italiens, PARIS (IXe)

ZE STRASBURGA DO POLSKI

Specjalne pociągi pośpieszne dla wychodźców powracających do kraju
po cenach bardzo niżonych.

**DZIECI DO LAT 4-CH MAJĄ PRZEJAZD BEZPŁATNY
BILETY DO WSZYSTKICH WIĘKSZYCH MIAST, ORAZ EKSPEDYCJA
BAGAŻU BEZPOŚREDNIO**

Po wszystkie informacje dotyczące się cen biletów, godziny odjazdu,
wizowania paszportów i t. p. należy zgłaszać się bezzwłocznie do:

PARIS

METZ (Moselle)

THIONVILLE

HAGONDANGE

HETTANGE GRANDE

S-te MARIE-aux-CHENES

MONT BONVILLERS (M. et M.)

HAYANGE (Moselle)

TRIEUX

JOUDREVILLE

TUQUEGNIEUX

ROULIGNY (Meuse)

PONT A MOUSSON

NILVANGE (Moselle)

ALGRANGE (Moselle)

MERLEBACH (Moselle)

CREUTZWALD-la-CROIX (Moselle)

HERSERANGE (M. et M.)

JARNY (M. et M.)

HEMELCOURT (M. et M.)

ESCH-sur-ALZETTE (Luxembourg)

LAON

COMPIEGNE

CHALONS s. MARNE

ORLEANS

AUXERRE

BOURGES

MOULINS

DIJON

LYON

CHATEAU - THIERRY, MONTLUÇON,

RETHEL, TROYES, RODEZ, AURIL-

LAC, TULLE, PERIGUEUX, VALENCE,

NIMES, BLOIS, AGEN, ANGERS, CHAU-

MONT, NEVERS, CLERMONT - FER-

RAND, ALBI, MONTAUBAN, LA RO-

CHE-SUR-YON, LIMOGES.

VITRY sur ORNE (Moselle)

MOYEUVRE GRANDE (Moselle)

VALLEROY (M. et M.)

STRASBOURG

« POLEXPRESS » 22, boulevard des Italiens.

EST-OFFICE, 29, rue des Jardins (w lokalu b. Banku Przemyslow.)

KARWACKI Antoni, Cafe Polonais, 32 r. de la Tour (prez. tow. pol.)

LIBRAIRIE Universelle (Księgarnia Polska, 47, rue de la Gare).

WŁODAREK Władysław, Cafe restaurant, 214, rue Kampfen.

CWIKLIŃSKI, pezes tow. pol, Cite nr. 5.

AMBROZIAK, Nauczyciel i tłumacz, Cafe des Mines.

Ks. prob. Ziółkowski, 22, rue St. Helene.

OSTROWSKI Wiktor, nauczyciel i tłumacz nr. 294.

BRYCHCY Antoni, prezes tow. pol., 40, rue du Pagnis.

KOPIŃSKI — Kantyna Polska.

GOROCKI Czesław, nauczyciel, tłumacz, 15, rue des Ecoles.

SZAWELSKI Konst., tłumacz, biuro fabryczne.

Tad. MATZANKE, nauczyciel, 29 rue Marechal Foch, dla Knutange

MATUSZAK, skład kolonialny, rue Marechal Foch, dla Algrange

WOZNIAK, Księgarnia Polska, 32, rue de l'Eglise.

LIBRAIRIE UNIVERSELLE rue de la Houve (naprzeciw Banku Pol.)

ZIARKO Stanisław, 180, Cite Tresson.

WARKOSIEWICZ, Kawiarnia Polska, rue des Mines.

WOZNIAK, Księgarnia Polska.

BARANOWSKI Jan, 12, rue de Hoehl.

Bureau de Main d'Oeuvre Agricole du departement, 28, r. Vinchon

Bureau de Main d'Oeuvre Agricole du departement, 23, r. d'Amiens

Bureau de Main d'Oeuvre agricole du departement, 8, r. Chamorin.

Bureau de Main d'Oeuvre Agric. du departement, 33 Bd. Rocheplate

Bureau de M.-d'Oeuvre Agr. du departement 4, r. Marcelin Berthelot

Bureau de Main-d'Oeuvre Agr. du departement, 33, r. des Cordeliers.

Bureau de Main d'Oeuvre Agr. du depart. 1-bis, r. des Tanneries

Bureau de Main-d'Oeuvre Agricole du departement, route de Gray.

Bureau de Main d'Oeuvre Agr. du departement, 1, rue Bellecourt

Bureau de Main d'Oeuvre Agricole.

Józef KOLASA, 34, rue de Thionville.

STOPIŃSKI, 62, rue de The.

BARANEK Józef, 104, Cite de la Mine.

Dł. POHORYLES Marc, 39, rue Vieux Marche aux Vins.

**UWAGA: PRZED NABYCIEM BILETU SPRAWDZIĆ NALEŻY CZY POSIADANY PRZEZ
INTERESOWANEGO PASZPORT JEST WAŻNY NA WYJAZD DO POLSKI. JEŻELI PASZ-
PORT JEST PRZEDAWNIONY, INTERESOWANY WINIEN ZWRÓCIĆ SIĘ BEZZWŁO-
CZNIE DO WŁAŚCIWEGO KONSULATU POLSKIEGO, ZAZNACZAJĄC WYRAŹNIE, ŻE
MA ZAMIAR WYJECHAĆ SPECJALNYM POCIĄGIEM, ORGANIZOWANYM PRZEZ
« POLEXPRESS ».**